

Täysistunto

Keskiviikko 26.10.2022 klo 14.00—18.33

15. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi jäteverolain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 185/2022 vp

Valiokunnan mietintö VaVM 25/2022 vp

Ensimmäinen käsittely

Puhemies Matti Vanhanen: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 15. asia. Käsittelyn pohjana on valtiovarainvaliokunnan mietintö VaVM 25/2022 vp. Nyt päätetään lakiehdotuksen sisällöstä. — Yleiskeskusteluun, edustaja Laakso. — Mikrofoni. [Sheikki Laakso: Anteeksi!]

Keskustelu

18.07 **Sheikki Laakso ps:** Arvoisa puhemies! Olen todellakin huolissani siitä, eikö oikeasti tämän hallituksen touhuja saada millään muilla tavoin taloudellisesti kannattamaan kuin veroja nostamalla. Tässä jätelain verohommassakin tähän on täysin perusteeton ratkaisu nostaa jäteveroa näillä syillä, mitä täällä puhutaan, niin kuin tämä nyt jollain tavalla avittaisi kierrätyksen parantamista tai ei. Tälläkin hetkellä, ilman tällaisen veron nostamista, kaikki kierrätykseen menevä tavara kierrätetään ja lajitellaan ja niistä tehdään mahdollisimman halpoja niin sanotusti — elikkä kaikki, mikä saadaan hyödynnettyä sillä tasolla, että se pystytään myymään, ja ne tuotteet, joilla ei ole positiivista arvoa, sitten siinä vaiheessa kategorisesti jaotellaan ja lajitellaan niihin tuotteisiin, missä on kaikkein halvin kustannus päästä niistä eroon. Ei tällainen jätevero ole mitään muuta kuin rahan pumppaamista tähän pohjattomaan kaivoon ilman minkäänlaisia perusteita. — Kiitos.

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Mäenpää.

18.08 **Juha Mäenpää ps:** Arvoisa puhemies! On helppo yhtyä tuohon Sheikin näkemykseen. Elikkä tämä jäteveron nostaminen — minun mielestäni tässäkin on ehkä semmoista ideologista juttua takana, kuten edellisessä pykälässä, kun puhuttiin aivan muusta asiasta. Nyt jollakin lailla olen huolissani ja uskon, että tästäkin kärsivät enemmän nämä yksityiset yrittäjät, joilla on oikeasti ollut kierrätysalaa semmoinen parempi ote sillä tavalla, että he ovat pyrkineet etsimään ratkaisuja, miten päästään jätteestä eroon ja miten hyvin ne saadaan hyödynnettyä.

Haluan nyt tästä yhden esimerkin kertoa. Olen käynyt tutustumassa — taitaa olla moni muukin kansanedustaja käynyt tutustumassa — yhteen kierrätysalan firmaan, voisi sanoa, jäteyritykseen, joka hyödyntää muovin ja on pyrkinyt tekemään ympäristöystävällistä ratkaisua. He ovat minun mielestäni edelläkävijöitä tässä kierrätyksessä ja sitä kautta myöskin edistäisivät tätä vihreää siirtymää. Mutta jotenkin vain tuntuu, että tämä yhteiskunnal-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 116/2022 vp

linen järjestelmä, jossa jätteetkin pyritään sosialisoidaan kunnallisten yritysten omaisuudeksi ja estämään näitä yksityisiä yrityksiä kierrättämästä niitä tehokkaammin — minä en ymmärrä, miten tämä on Suomessa tällä hetkellä mahdollista.

Tässä varmaan käy niin, että jäteveron turvin sosialisoidaan yhä enemmän näitä jätteitä ja poltetaan ne jossakin yhteiskunnan laitoksissa lämpöenergiaksi, vaikka niistä pystyttäisiin tekemään paljon hyödyllisempiä tarvikkeita ja tuotteita, uutta muovin raaka-ainetta tai polttoainetta. Tämä on valitettavaa, että tämä kehitys minun silmissäni menee koko ajan taaksepäin sillä tavalla, että kierrätysasteemme heikkenee. Minä uskon, että jos me oikeasti annettaisiin mahdollisuus näille suomalaisille kierrätysalan innovointiyrityksille, niin me päästäisiin varmaan Euroopan unionin muoviveroista ja muista eroon, ja tästä kiittäisivät ihmiset ja ihmisten lompakot ja myöskin luonto.

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Laakso.

18.11 Sheikki Laakso ps: Arvoisa puhemies! Edustaja Mäenpään äskeinen puheenvuoro kirjoitti ottamaan vielä uuden puheenvuoron ja kertomaan tästä ongelmasta, mikä tällä hetkellä meillä on huomattavasti suurempikin. Meillä on tällä hetkellä jätteenpolttolaitoksia Suomessa tarjontaan nähden aivan liian paljon, eli tässä todennäköisesti joudutaan Etelä-Suomesta ensi vuonna joku näistä laitoksista sulkemaan.

On sanomatta selvää, että tällä hetkellä jokainen kierrätyksen parissa pyörivä, oli se sitten yksityinen tai kunnallinen jäteyhtiö, koettaa saada sen poltettavan tavaran eroon siitä kaatopaikkajätteestä ja, juurikin niin, aivan vapaaehtoisesti ilman minkäänlaisia ylimääristä veroa. Tällä verolla ei ole minkäänlaisia ohjaavaa keinoja, koska sinne kaatopaikoille ei tälläkään hetkellä viedä samalla lailla kuin, kuten ehkä jotkut luulevat, 80-luvulla, kun kaikki vain kipattiin, vaan kyllä totuus on tällä hetkellä, että se määrä, mitä enää menee niin sanotusti penkalle, on niin olematon määrä, että sitä me ei pystytä millään verolla ohjaamaan. Meidän ainoa mahdollisuus on vaikka tässäkin tapauksessa kehittää joitain uusia ratkaisuja näihin asioihin tai muuttaa lainsäädäntöä, että niitä voidaan hyödykäyttää paremmin, mutta ei tämmöisellä verolla. Tämä verottaminen tässä kohtaa on aivan järjetöntä. Sillä ei siihen tavoitteeseen päästä — ainoastaan lisäkulua alalle. — Kiitos.

Yleiskeskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 185/2022 vp sisältyvän lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotuksen ensimmäinen käsittely päättyi.